

[3] Žalobce podal proti napadenému rozhodnutí **žalobu** ke krajskému soudu. Namítal, že žalovaný pochybil, pokud neprovedl zápis v katastru nemovitostí podle geometrického plánu, s nímž všichni dotčení vlastníci souhlasí. Měl za to, že se správní orgány nedostatečně zabývaly jeho námitkami, které podrobně ocitoval. Nesouhlasil s tím, že nikdo nerespektoval geometrický plán, přičemž správní orgány „vytvořily“ zcela jiné pozemky s jinými čísly a výměrami a tyto navíc byly „poslučovány“. To povede pouze k tomu, že bude muset vynaložit další náklady na řešení vzniklé situace.

[4] Krajský soud v odůvodnění **napadeného rozsudku** uvedl, že katastrální orgány nepochybily, pokud neprovedly zápis do katastru nemovitostí dle geometrického plánu z roku 1993. Vysvětlil, že obnova katastrálního operátu přepracováním souboru geodetických informací představuje soubor úkonů evidenčního a technického rázu, a že nesměruje ke změně právních vztahů. Fakticky při ní dochází k převedení mapového díla z pevné podložky do počítačového souboru. Nevytvoření pozemků dle geometrického plánu z roku 1993 stejně tak nelze řešit v režimu opravy chyby podle § 36 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů, neboť se o chybu nejedná. Geometrický plán sám o sobě totiž nevyvolává změnu údajů v katastru nemovitostí, k jeho zápisu do katastru dochází pouze ve spojení s příslušnou listinou, která jej doprovází a vyjadřuje vůli předkladatele vyvolat změnu údajů evidovaných v katastru. Žalobce ani další účastníci dotčených právních vztahů (manželé K.) ke dni zahájení řízení o námitce katastrálnímu úřadu nepředložili listinu, ve které by výslovně bylo požádáno o rozdělení původních pozemků a která by byla doložena tímto geometrickým plánem a souvisejícími správními rozhodnutími (např. územním rozhodnutím či sdělením o dělení nebo scelování pozemků). Tento geometrický plán proto nemohl být použit při obnově katastrálního operátu, a to i když „nové pozemky“ byly zakresleny jako ostatní prvek polohopisu, neboť se nejednalo o pozemky v právním smyslu. Na tomto závěru nemůže ničeho změnit ani to, že žalobce k námitkám přiložil další dokumenty (souhlas osob zúčastněných na řízení se stavbou, souhlasy správních orgánů), neboť tyto dokumenty nejsou podkladem pro změnu v katastrálním operátu. K použitelnosti vlastního geometrického plánu z roku 1993 soud vyložil, že je věcí dotčených vlastníků, aby jej u katastrálního úřadu včas použily; pokud žalobce zůstal nečinný, nelze to klást k tíži správním orgánům.

[5] Soud na druhé straně přisvědčil žalobci, že došlo k porušení katastrálního zákona, pokud katastrální orgány jednotlivé pozemky sloučily. Soud zjistil, že parcela č. X, X a část parcely č. X tvoří nově pozemek parc. č. X, část parcely č. X a část parcely č. X tvoří nově pozemek parc. č. X, zbývající část parcely č. X tvoří nově pozemek parc. č. X a parcela č. X byla rozdělena, kdy její část byla s jinými pozemky ve zjednodušené evidenci sloučena nově do pozemku parc. č. X, přičemž zbylá část tvoří samostatný pozemek parc. č. X, vše nově uvedeno v katastrálním území H. u Č.. Soud vložil, že sloučení parcel lze provést na základě žádosti vlastníka doložené územním rozhodnutím stavebního úřadu o dělení nebo scelování pozemku nebo potvrzením stavebního úřadu, že dělení nebo scelení pozemků je v souladu s podmínkami danými regulačním plánem, nebo rozhodnutím stavebního úřadu, nebo sdělením stavebního úřadu, případně rozhodnutím podle zákona o pozemkových úpravách. Katastrální zákon ani prováděcí předpis neobsahují zmocnění katastrálního úřadu pro sloučení doplňovaných pozemků dosud vedených ve zjednodušené evidenci do obnoveného souboru geodetických informací. Pokud se žalovaný dovolává Návodu pro obnovu katastrálního operátu a převodu ve znění dodatků z roku 2007, tak z obsahu správního spisu nevyplývá, že by byly dodrženy tam uvedené podmínky v podobě doložení souhlasu vlastníka a stavebního úřadu. Na tom nemůže ničeho změnit ani to, že v aktuálním Návodu z roku 2015 je nyní stanoveno, že sloučení sousedících pozemků se provede bez dalšího, neboť pro takovou úpravu nemá správní orgán zákonné zmocnění. Soud se přitom ale neztotožnil s tím, že bylo do práv žalobce zasaženo pouhým

pokračování

přečíslováním parcel, neboť k tomu je katastrální úřad zmocněn, přičemž zde byl veden snahou zachovat číselnou řadu katastrálních parcel a sjednotit parcelní čísla co možná nejprehledněji.

II. Kasační stížnost a vyjádření

[6] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku kasační stížnost. Uvedl, že kasační stížnost podává z důvodu nesprávného posouzení právních otázek krajským soudem (§ 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“). V doplnění kasační stížnosti doručeném Nejvyššímu správnímu soudu dne 20. 12. 2017 zdůraznil, že jeho rozhodnutí bylo krajským soudem zrušeno z jediného důvodu, a to, že podle názoru soudu „katastrální úřad nad rámec mu svěřené pravomoci zasáhl do vlastnických práv žalobce a manželů K., když uspořádal předmětné pozemky zjednodušené evidence bez jejich souhlasu tak, že došlo k jejich sloučení.“

[7] K tomu stěžovatel vyložil, že je nutné ve smyslu § 2 písm. a) a b) katastrálního zákona rozlišovat mezi pozemkem a parcelou, přičemž za stěžejní považoval to, že pozemek je část zemského povrchu, který je ale v katastru evidován v podobě parcel. Součástí katastrálního operátu jsou též údaje zjednodušené evidence, což jsou pozemky, jejichž hranice v terénu neexistují a které jsou sloučeny do větších půdních celků (§ 62 katastrálního zákona), přičemž se u nich neeviduje druh a způsob využití pozemků) § 10 odst. 5 katastrální vyhlášky). K této problematice dále vysvětlil, že evidence pozemků převzatých z předchozí pozemkových evidencí je jen dočasná, dokud vlastnické hranice těchto pozemků nebudou asimilovány do platného stavu katastrálního operátu. Proces doplňování pozemků zjednodušené evidence do katastru nemovitostí, realizovaný především při obnově katastrálního operátu (§ 40 odst. 4 katastrálního zákona) je podrobněji upraven především v § 93 odst. 2 vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů. Hranice parcely zjednodušené evidence se doplní do katastrální mapy tak, že se zobrazí do či namísto stávajících hranic parcel katastru nemovitostí, které nebyly hranicemi vlastnickými a tudíž nebyly dosud evidovány ani na žádném listu vlastnictví; jedná se o začlenění původní parcely zjednodušené evidence do katastrální mapy a nahrazení stávajících užívacích hranic parcely katastru nemovitostí vlastnickými hranicemi této parcely dříve evidované pouze v mapě již neplatné pozemkové evidence. V posuzované věci přitom nedošlo ke sloučení pozemků, ale ke sloučení parcel, a to tak, aby vlastnické hranice původních pozemků pozemkového katastru byly v souladu se stavem parcel evidovaných v katastru.

[8] Sloučením původních parcel pozemkového katastru byly zachovány hranice pozemků tak, jak jsou nyní evidovány v platném katastrálním operátu. Pokud stěžovatel vyjde z předpokladu, že evidence v katastrální mapě odráží skutečný stav v terénu, pak je podle něj zřejmé, že pozemky evidované v katastru v podobě parcel splňují požadavky definice pozemku a parcely ve smyslu katastrálního zákona. Pokud by tedy katastrální úřad při doplnění parcel zjednodušené evidence ponechal v katastrální mapě zobrazení původních hranic parcel pozemkového katastru, paradoxně by tím vytvořil stav, který by byl s uvedenou definicí v rozporu, tudíž by musel naopak žádat o souhlas s dělením či scelením pozemků stavební úřad, aby zjistil, zda takto doplněné historické pozemky vyhovují současným požadavkům pro evidenci pozemku v podobě parcel v souladu s katastrálním zákonem. Měl za to, že provedeným postupem nedošlo k zásahu do práv stěžovatele, neboť byly vytvořeny takové parcely, které odpovídaly jednak evidovanému vlastnickému právu a jednak již evidovaným hranicím parcel katastru nemovitostí. Stěžovatel dále uvedl, že ke sloučení parcel je katastrální úřad zmocněn na základě § 35 odst. 7 a 36 odst. 4 katastrální vyhlášky. V daném případě vzniklo v jednom katastrálním území více parcel stejného vlastníka, shodného druhu pozemku a způsobu využití, u nichž nejsou evidovány různé údaje či upozornění o právech, proto nebyl dán zákonný důvod evidovat tyto parcely jednotlivě,

neboť společně tvoří jeden pozemek jako část zemského povrchu oddělenou od sousedních částí hranicemi vyjmenovanými v § 2 písm. a) katastrálního zákona. Katastrální úřad proto mohl sloučit předmětné parcely z úřední povinnosti, a to i bez souhlasu vlastníka. V žádném případě nedošlo k zániku některých žalobcových pozemků; ty jsou pouze evidovány jiným způsobem, který vyjadřuje technický a evidenční úkon katastrálního úřadu.

[9] Žalobce se ke kasační stížnosti vyjádřil v přípisu, který byl Nejvyššímu správnímu soudu doručen dne 7. 2. 2018, v němž namítal, že argumentace obsažená v doplnění kasační stížnosti měla být uvedena ve lhůtě pro podání kasační stížnosti, nikoli po jejím uplynutí. Napadený rozsudek považoval za zákonný, přičemž zdůraznil, že se jej katastrální úřad měl při slučování parcel na toto zeptat. Podle jeho názoru by měl vlastnit samostatné parcely, nikoli sloučené, jelikož tím dochází k omezení jeho vlastnického práva. Slučování pozemků či jejich rozdělování není zpřesněním výměry parcely.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána včas, osobou oprávněnou, jež splňuje podmínky řízení obsažené v § 105 odst. 2 s. ř. s., a je proti napadenému rozsudku přípustná za podmínek § 102 a § 104 s. ř. s.

[11] Kasační stížnost stěžovatele Nejvyšší správní soud posuzoval v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[12] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost **je důvodná**.

[13] K námitkám žalobce stran opožděnosti kasační stížnosti či opožděnosti vlastní argumentace Nejvyšší správní soud uvádí, že podle ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s. musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí. Napadený rozsudek byl stěžovateli doručen dne 14. 11. 2017, lhůta pro podání kasační stížnosti proto skončila dne 28. 11. 2017. Pokud došlo k podání kasační stížnosti dne 27. 11. 2017, jednalo se o včasnou kasační stížnost. Protože však kasační stížnost neobsahovala vlastní argumentaci, tj. důvody, proč stěžovatel brojí proti napadenému rozsudku, byl stěžovatel vyzván k odstranění této vady v souladu s ustanovením § 106 odst. 3 s. ř. s. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2017, č. j. 6 As 380/2017 – 13, které bylo stěžovateli doručeno dne 4. 12. 2017. Lhůta k odstranění této vady byla stanovena v délce 1 měsíce. Stěžovatel na nastalou situaci v souladu s výzvou zdejšího soudu reagoval podáním, které Nejvyššímu správnímu soudu došlo dne 20. 12. 2017, tedy ve lhůtě. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že předmětná kasační stížnost byla podána včas, byť neobsahovala příslušné důvody; tyto důvody však byly stěžovatelem v souladu s výzvou Nejvyššího správního soudu včas a řádně doplněny. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že argumentace obsažená v podání doručeném dne 20. 12. 2017 je včasná a přípustná, proto se jí Nejvyšší správní soud věcně zabýval.

[14] Vzhledem k obsahu kasační stížnosti, považuje Nejvyšší správní soud za spornou, či rozporovanou, otázku toliko to, zda katastrální úřad nad rámec mu svěřené pravomoci zasáhl do vlastnických práv žalobce, popř. i manželů K., když uspořádal předmětné parcely zjednodušené evidence bez jejich souhlasu tak, že došlo k jejich sloučení. Tj., zda bylo toto sloučení parcel v rozporu se zákonem, a zda tím bylo zasaženo do vlastnických práv uvedených subjektů.

pokračování

[15] Stěžovatel v tomto směru především poukazuje na to, že je nutné vycházet z definice pojmů pozemek a parcela v § 2 katastrálního zákona, a to ve spojení se skutečností, že pozemky se v katastru evidují v podobě parcel. Dále pak stěžovatel ve spojení s úpravou obsaženou v katastrálním zákoně připomíná právní režim zjednodušené evidence, a také i proces doplňování pozemků ve zjednodušené evidenci do katastru nemovitostí. Současně také poznamenává, že při slučování pozemkových parcel postupoval v souladu s § 35 a 36 katastrální vyhlášky.

[16] K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že § 2 písm. a) katastrálního zákona vymezuje pozemek jako *část zemského povrchu oddělenou od sousedních částí hranicí územní jednotky nebo hranicí katastrálního území, hranicí vlastnickou, hranicí stanovenou regulačním plánem, územním rozhodnutím, společným povolením, kterým se stavba umísťuje a povoluje, veřejnoprávní smlouvou nahrazující územní rozhodnutí, územním souhlasem nebo hranicí danou schválením navrhovaného záměru stavebním úřadem, hranicí jiného práva podle § 19, hranicí rozsahu zástavního práva, hranicí rozsahu práva stavby, hranicí druhů pozemků, popřípadě rozhraním způsobu využití pozemků*, a § 2 písm. b) katastrálního zákona potom vymezuje parcelu jako *pozemek, který je geometricky a polohově určen, zobrazen v katastrální mapě a označen parcelním číslem*.

[17] Dále pak Nejvyšší správní soud poznamenává, že celý postup katastrálního úřadu v předmětné věci měl povahu obnovy katastrálního přepracování souboru geodetických informací, jak ji má na mysli § 40 odst. 1 katastrálního zákona. Ustanovení § 40 odst. 4 katastrálního zákona přitom stanoví: *Při obnově katastrálního operátu se do katastrální mapy doplňují parcely pozemků evidovaných dosud zjednodušeným způsobem, pokud to umožňuje kvalita jejich původního zobrazení*. To souvisí s, resp. s tím souvisí, § 62 odst. 1 katastrálního zákona, podle něhož se v *katastru evidují zjednodušeným způsobem, s využitím bývalého pozemkového katastru, pozemkových knih a navazujících operátů přidělového a scelovacího řízení a evidence nemovitostí, pozemky, jejichž hranice v terénu neexistují a jsou sloučeny do větších půdních celků, a to do doby jejich zobrazení v katastrální mapě, nejpozději však do doby ukončení pozemkových úprav podle jiného právního předpisu*.

[18] Vlastní proces doplňování pozemků ve zjednodušené evidenci do katastru nemovitostí potom upravuje především § 93 katastrální vyhlášky. V tomto procesu katastrální úřad doplňuje pozemky evidované zjednodušeným způsobem do souboru geodetických informací na základě podkladů dřívějších pozemkových evidencí. Při tomto doplnění stanoví parcelní číslo, určí další údaje o parcele v souboru popisných informací (tj. včetně údajů o druhu pozemků a způsobu jejich využití) a uvědomí vlastníka. S tím potom souvisí i to, že zatímco u parcel zjednodušené evidence se ve smyslu § 10 odst. 5 katastrální vyhlášky neeviduje druh a způsob využití pozemku, u parcel katastru nemovitostí je tomu podle § 4 odst. 1 katastrálního zákona a § 10 odst. 1 katastrální vyhlášky naopak.

[19] K postupu katastrálního úřadu podle § 35 odst. 7 a § 36 odst. 4 katastrální vyhlášky, jehož se stěžovatel dovolává, Nejvyšší správní soud konstatuje, že je skutečností, že obě ustanovení se slučováním parcel výslovně počítají, přičemž § 35 odst. 7 slučování parcel determinuje negativně tím, že uvádí, kdy sloučení není možné, zatímco § 36 odst. 4 stanoví podmínky pro parcely stejného druhu pozemku téhož vlastníka, když uvádí: *Při slučování parcel stejného druhu pozemku v obvodu vlastnictví jednoho vlastníka se ponechá číslo parcely s největší výměrou a ostatní parcelní čísla se zruší*.

[20] Za tohoto stavu věci je tak podle názoru Nejvyššího správního soudu třeba přisvědčit stěžovateli, že proces doplnění parcel zjednodušené evidence do katastru nemovitostí představuje začlenění původních parcel zjednodušené evidence do katastrální mapy a nahrazení stávajících

uživacích hranic parcel katastru nemovitostí vlastnickými hranicemi těchto parcel, dříve evidovaných pouze v mapě již neplatné pozemkové evidence a nyní označené údaji platného katastrálního operátu. Obdobně je třeba se ztotožnit se stěžovatelem v tom, že v posuzovaném případě vzniklo v jednom katastrálním území více parcel stejného vlastníka, shodného druhu pozemku a způsobu využití, u nichž nejsou evidovány různé údaje či upozornění o právech, proto nebyl dán zákonný důvod evidovat tyto parcely jednotlivě, neboť společně tvoří jeden pozemek jako část zemského povrchu oddělenou od sousedních částí hranicemi vyjmenovanými v § 2 písm. a) katastrálního zákona.

[21] Katastrální zákon sice o slučování parcel zjednodušené evidence při jejich doplňování do katastrální mapy výslovně nehovoří, ostatně nehovoří o slučování parcel ani obecně, to upravuje teprve až katastrální vyhláška, nicméně ze souvislostí citovaných ustanovení katastrálního zákona, a zejména pak jeho § 2 písm. a) a b), je nutno dovodit, že katastrální vyhláška představuje ve shora citovaných ustanoveních právně plně souladné provedení katastrálního zákona. Katastrální úřad v posuzované věci zcela v souladu s katastrálním zákonem doplnil v rámci obnovy katastrálního operátu do katastrální mapy parcely pozemků evidované do té doby zjednodušeným způsobem, a v souladu s požadavky kladenými na hranice pozemků katastrálním zákonem tyto „sloučil“, resp. nově uspořádal do parcel odpovídajících druhům pozemků (§ 4 odst. 1 katastrálního zákona) téhož vlastníka, stejně jako požadavkům na další v katastru evidované údaje. Katastrální zákon, ani katastrální vyhláška, přitom katastrálnímu úřadu neukládají, že tak může postupovat jen při výslovném souhlasu vlastníka dotčených pozemků, a proto je Nejvyšší správní soud toho názoru, že katastrální úřad v předmětné věci mohl dotčené parcely nejen sloučit, ale že tak mohl také učinit i bez souhlasu vlastníka.

[22] Na první otázku, tj. zda bylo předmětné sloučení parcel v rozporu se zákonem, tak Nejvyšší správní soud dospěl k odpovědi, že dané sloučení parcel v rozporu se zákonem nebylo.

[23] Pokud jde o druhou otázku, tj. zda tímto postupem bylo zasaženo do vlastnických práv žalobce, popř. i manželů K., Nejvyšší správní soud, při vědomí, že se v posuzované věci jednalo o součást obnovy katastrálního operátu, především předesílá, že již dříve judikoval, že: *V rámci obnovy katastrálního operátu i se není katastrální úřad oprávněn jakkoliv rozhodovat o existenci či rozsahu vlastnického či jiného práva k dotčené nemovitosti* (rozsudek ze dne 3. 12. 2009, č. j. 9 As 10/2009 – 35). Ač byl tento dílčí závěr učiněn ve vztahu k předchozí právní úpravě, Nejvyšší správní soud je toho názoru, že platí i ve vztahu k nyní platnému katastrálnímu zákonu, neboť úprava obnovy katastrálního operátu přepracováním souboru geodetických informací je totožná (srov. ustanovení § 13 odst. 1 písm. b) a ustanovení § 15 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky a ustanovení § 40 odst. 1 písm. b) 43 katastrálního zákona).

[24] Nejvyšší správní soud má tedy i nadále za to, že obnovou katastrálního operátu ke změně vlastnického práva dojít nemůže. A vztaženo v první řadě k žalobci (neboť v posuzované věci se jedná toliko o jeho práva) také ani v nyní posuzované věci k takové nezákonné změně napadeným rozhodnutím nedošlo, neboť sloučením některých parcel žalobce, které byly do té doby evidovány zjednodušeným způsobem, se na vlastnictví žalobce k předmětným pozemkům nic nezměnilo. Součet výměr všech původních parcel evidovaných zjednodušeným způsobem odpovídá součtu výměr „nově zaevidovaných“ parcel pro žalobce, a také i vnější hranice těchto parcel odpovídají vnějším hranicím původních parcel evidovaných zjednodušeným způsobem.

[25] V žádném případě také nedošlo k zániku některých žalobcových pozemků. Ty jsou pouze evidovány jiným způsobem, což je projevem technické a evidenční činnosti katastrálního úřadu.

pokračování

[26] Nejvyšší správní soud tak i ve vztahu ke druhé otázce, tj. zda bylo sloučením parcel zasaženo ze strany katastrálního úřadu do vlastnických práv žalobce, dospívá k záporné odpovědi, tj. že „sloučením“ předchozích parcel zjednodušené evidence, resp. jejich novým uspořádáním do parcel katastru nemovitostí odpovídajících druhům pozemků téhož vlastníka, katastrální úřad do vlastnických práv žalobce nijak nezasáhl (myslen zásah v negativním slova smyslu).

[27] Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud nerozhodl správně, pokud napadené rozhodnutí zrušil s odůvodněním, že napadené rozhodnutí nebylo vydáno v souladu právními předpisy, které katastrální úřady neopravňují k tomu, aby ex offio prováděly „slučování parcel evidovaných zjednodušeným způsobem“.

IV. Závěr a náklady řízení

[28] Nejvyšší správní soud proto napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V tomto řízení je krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, který byl vysloven v odůvodnění tohoto rozsudku.

[29] O případné náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. května 2018

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu